

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ**

ÖĞRETİM PROGRAMI
(Kritik konu ve kazanımlar)

(Ortaokul 8. Sınıf)

2019 – 2020
Eğitim Öğretim Yılı
İkinci Dönem

8. SINIF

ÜNİTELER	MEVCUT KAZANIM SAYISI	KRİTİK KAZANIM SAYISI	KRİTİK OLMAYAN KAZANIM SAYISI
MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!	2 ¹	1	1
ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE	9	9	-
DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI	3	3	-
ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI	3	3	-
ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI	5	5	-
TOPLAM	22	21	1

KAZANIM VE AÇIKLAMALAR

3. ÜNİTE: MİLLÎ BİR DESTAN: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

İTA.8.3.6. Lozan Antlaşması'nın sağladığı kazanımları analiz eder.

4. ÜNİTE: ATATÜRKÇÜLÜK VE ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE

İTA.8.4.1. Çağdaşlaşan Türkiye'nin temeli olan Atatürk ilkelerini açıklar.

Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik ve İnkılapçılık ilkeleri kavramsal düzeyde ele alınır.

İTA.8.4.2. Siyasi alanda meydana gelen gelişmeleri kavrar.

a) Saltanatın kaldırılması, Ankara'nın başkent oluşu, Cumhuriyet'in ilan edilmesi, Halifeliğin kaldırılması, Şeriyeye ve Evkâf Vekâleti'nin kaldırılması ile Erkân-ı Harbiye Vekâleti'nin kaldırılmasının neden ve sonuçları ele alınır.

İTA.8.4.3. Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin toplumsal hayata yansımalarını kavrar.

a) Hukuki düzenlemelerin gerekçeleri kısaca açıklanır.

b) Türk Medeni Kanunu'nun aile yapısında ve kadının toplumsal statüsünde meydana getirdiği değişim vurgulanır.

İTA.8.4.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.

a) Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Harf İnkılabı, Millet Mektepleri, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu ele alınır.

b) 1933 Üniversite Reformu'ndan hareketle Atatürk'ün bilimsel gelişme ve kalkınmaya verdiği önem vurgulanır.

c) Atatürk'ün güzel sanatlara ve spora verdiği önem örneklerle açıklanır.

İTA.8.4.5. Toplumsal alanda yapılan inkılapları ve meydana gelen gelişmeleri kavrar.

¹ Üniteye ait toplam kazanımı değil ikinci (2.) dönemde işlenecek toplam kazanım sayısını ifade eder.

a) Şapka ve kıyafetler konusunda yapılan düzenlemeler, tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, takvim, saat ve ölçülerde değişim ile Soyadı Kanunu ele alınır.

b) Türk kadınına eğitim alanı ile sosyal, kültürel ve siyasi alanlarda sağlanan haklar ele alınır ve bu haklar diğer ülkelerde kadınlara verilen haklar ile karşılaştırılır.

İTA.8.4.6. Ekonomi alanında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

a) İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlar millî iktisat anlayışı ve tasarruf bilinci açısından incelenir.

b) Tarım, sanayi, ticaret ve denizcilik alanlarında yapılan çalışmalar üzerinde durulur.

c) 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türkiye ekonomisine etkilerine değinilir.

İTA.8.4.7. Atatürk Dönemi'nde sağlık alanında yapılan çalışmaları devletin temel görevleri ile ilişkilendirir.

İTA.8.4.8. Cumhuriyet'in sağladığı kazanımları ve Atatürk'ün Türk milleti için gösterdiği hedefleri analiz eder.

a) Büyük Nutuk ve Onuncu Yıl Nutku ele alınır.

b) Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nden hareketle Cumhuriyet'in korunmasında ve sürekliliğinin sağlanmasında gençliğe verilen görev ve sorumluluklar vurgulanır.

c) Atatürk'ün kişilik özelliklerinden; çok yönlülüğü, akılcılığı, bilimselliği ve çağdaşlığı vurgulanır.

İTA.8.4.9. Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esasları kavrar.

5. ÜNİTE: DEMOKRATİKLEŞME ÇABALARI

İTA.8.5.1. Atatürk Dönemi'ndeki demokratikleşme yolunda atılan adımları açıklar.

a) Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası ele alınır.

b) Demokratikleşme çabalarına ilişkin olarak Büyük Nutuk'ta yer alan kısımlardan kanıtlar gösterilir.

İTA.8.5.2. Mustafa Kemal'e suikast girişimini analiz eder.

İTA.8.5.3. Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik tehditleri analiz eder.

6. ÜNİTE: ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

İTA.8.6.1. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkelerini ve amaçlarını açıklar.

İTA.8.6.2. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında yaşanan gelişmeleri analiz eder.

a) Lozan Barış Antlaşması, Atatürk dönemi Türk dış politikasının temel ilkeleri ile ilişkilendirilir.

b) Yabancı okullar, Dış Borçlar Sorunu, Musul Sorunu, Nüfus Mübadelesi ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi Atatürk dönemi Türk dış politikası açısından ele alınır.

c) Milletler Cemiyeti'ne girişte izlenen politika vurgulanır.

d) Balkan Antantı ve Sadabat Paketi ele alınır.

İTA.8.6.3. Atatürk'ün Hatay'ı ülkemize katmak konusunda yaptıklarına ve bu uğurda gösterdiği özveriye kanıtlar gösterir.

Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel ilkeleri ile Hatay'ın anavatanına katılması ilişkilendirilir.

7. ÜNİTE: ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ VE SONRASI

İTA.8.7.1. Atatürk'ün ölümüne ilişkin yansıma ve değerlendirmelerden hareketle onun fikir ve eserlerinin evrensel değerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

a) Atatürk'ün ölümüne ilişkin yerli ve yabancı basında çıkan haber ve yorumlara değinilir.

b) İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanı seçilmesine değinilir.

İTA.8.7.2. Atatürk'ün Türk Milleti'ne bıraktığı eserlerinden örnekler verir.

Atatürk'ün "En büyük eserim Türkiye Cumhuriyeti'dir." sözüne ve yazılı eserlerine değinilir.

İTA.8.7.3. Atatürk'ün İkinci Dünya Savaşı öncesi tespitleri ve girişimleri Türkiye'nin savaşta izlediği denge siyaseti ile ilişkilendirilir.

İTA.8.6.1. kazanımı ile ilişkilendirilir.

İTA.8.7.4. İkinci Dünya Savaşı'ndaki gelişmelerin ve bu savaşın sonuçlarının Türkiye'ye etkilerini analiz eder.

İkinci Dünya Savaşı'nın Türkiye'ye etkileri; siyasi, sosyal ve ekonomik yönden ele alınır.

İTA.8.7.5. Türkiye'de çok partili siyasi hayata geçişi hızlandıran gelişmeleri, demokrasinin gerekleri açısından analiz eder.

Konu işlenişi, 1946 yılında gerçekleştirilen ilk çok partili genel seçime değinilerek bitirilir.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün bireysel özgürlüğü ve ülkesinin bağımsızlığına katkısı üzerinde durulur.